

פרשת דוד

יו"ל ע"י מוסדות "מקדש לדוד" ישראל
 בראשות ובנשיאות כ"ק מורנו ורבנו האדמו"ר רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א
 בן הצדיק המלובן רבי **משה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי **חיים פינטו** זע"א

פרשת משפטים

א' אדר א' תשפ"ד 1219

שבת ראש חודש

זמני השבת

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות	4:44	4:59	4:49	4:52
מוצאי שבת	5:59	6:00	5:58	6:01
רבנו תם	6:38	6:34	6:33	6:36

הילולא דצדיקא

א' אדר א'
 רבי צדקה חוצין
 מח"ס "מקיץ נרדמים"

ב' אדר א'
 רבי בן ציון רבין הכהן

ג' אדר א'
 רבי אליעזר די אבילא זיע"א
 מח"ס "מגן גבורים"

ד' אדר א'
 רבי אליעזר גורדון

ה' אדר א'
 רבי אברהם לנדא
 האדמו"ר מטשכנוב

ו' אדר א'
 רבי חנוך צבי לויץ

ז' אדר א'
 רבי יעקב טולדנו
 ראש ישיבת חזון ברוך

המים משייתיהו" (שמות ב, י) וכן בראובן נאמר (בראשית כט, לב) "ותקרא שמו ראובן כי אמרה כי ראה ה' בעיני". וראיתי שרבים מן המפרשים שואלים מדוע התורה שינתה באלו שהקדימה השם לסיבה?

וחשבתי לתרוץ בס"ד על פי מה שכתב בעל הטורים; "משה" אותיות השם, דהיינו שמו של הקב"ה. משה רבינו ע"ה עלה ונתעלה בקדושה ובטהרה למעלה משכל אנוש, וכמעט שהגיע לדרגת השכינה הקדושה כמו שנאמר (תהלים ח, ו) "ותחסרהו מעט מא-להים". כל מהותו רוחניות ואף גופו היה חפצא של תורה וקדושה ללא שום שיור לחומריות. הוא זכה לישב במחיצתם של מלאכי מעלה ומן השמים עוד קודם לידתו היה הוא מוכן ומזומן להיות המושיע והגואל לעם ישראל, לכן לא ראתה התורה צורך למצוא עילה וסיבה מדוע נקרא שמו משה, כי דבר פשוט וברור הוא שהשם משה מורה על שם ה' יתברך, משה - אותיות השם, להודיע כי שם ה' נקרא עליו לכן הסיבה לשם שניתן לו בא בתורה רק כבדרך אגב "כי מן המים משייתיהו", אבל האמת היא שהשם ניתן לו להורות כי שם ה' נקרא בקרבנו והוא קודש הילולים לה' יתברך והקב"ה מדבר מתוך גרונו.

וכך גם בשם ראובן, הנה לאה אמנו ע"ה עברה הרבה סבל ומכאוב עד שזכתה להביא את ראובן לאוויר העולם. עוד קודם שנישאה ליעקב הפסוק אומר (בראשית כט, יז) "ועיני לאה רכות" וכתב רש"י - שהיתה בוכה עד שנשרו ריסי עיניה, לפי שחששה שמא תיפול בידי עשו הרשע. וגם כשנישאה ליעקב אבינו ע"ה באותו הלילה שהחליף לבן את לאה ברחל, בודאי שליבה היה הולם מפחד שמא יגלה יעקב שאין היא רחל. והנה לאחר כל התלאות זכתה לבן קדוש וטהור שהביא לה אור לעיניים ושמחת חיים, ומיד קראה לו ראובן, מלשון אור-בן, שהבן הזה הביא לה אור ונחמה. אם כן לא היה כל צורך לחפש ולמצוא סיבה כלשהי לשם שניתן לו כי השם מורה על המציאות שחוותה לאה, לכן הסיבה באה רק כבדרך אגב וכדבר משני, אולם עיקר השם שניתן לו היה פשוט וברור לכל מדוע הוא ניתן.

וכך כל אדם צריך לנהוג בכל אשר עובר עליו, אל לו לשאול ולברר ולמצוא סיבה ועילה מדוע קרה לו כדבר הזה ועל מה ולמה בא לו הצער הזה, כי עליו לדעת באופן פשוט וברור שזהו רצון ה' ומנת הסבל שבאה לו הכל במדויק במידה במשקל ובמשורה, לפי שהקב"ה הוא "אל אמונה ואין עוול צדיק וישר הוא", והוא יודע כיצד להנהיג את עולמו. ומה לו לאדם להיכנס בשיקוליו ולנסות למצוא טעם וסיבה למעשיו, ואם כך ינהג האדם הרי שזכה להיות עבד נאמן להקב"ה, ואשרי לו בזה ובבא.

וכך כל אדם צריך לנהוג בכל אשר עובר עליו, אל לו לשאול ולברר ולמצוא סיבה ועילה מדוע קרה לו כדבר הזה ועל מה ולמה בא לו הצער הזה, כי עליו לדעת באופן פשוט וברור שזהו רצון ה' ומנת הסבל שבאה לו הכל במדויק במידה במשקל ובמשורה, לפי שהקב"ה הוא "אל אמונה ואין עוול צדיק וישר הוא", והוא יודע כיצד להנהיג את עולמו. ומה לו לאדם להיכנס בשיקוליו ולנסות למצוא טעם וסיבה למעשיו, ואם כך ינהג האדם הרי שזכה להיות עבד נאמן להקב"ה, ואשרי לו בזה ובבא.

משפטים לדוד

עבד נאמן לא שואל ותמה על אדונו

"כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשביעית יצא לחפשי חנם" (שמות כא, א)

בפרשת יתרו קיבלו בני ישראל את התורה והבטיחו לאמר "נעשה ונשמע", ומעתה בפרשת משפטים הם מקיימים את הבטחתם ומתחילים בקיום המצוות, והתורה פותחת במצוות עבד עברי כדי שממנו נלמד להיות עבדים נאמנים להקב"ה.

כשם שהאדם מוכר עצמו לעבד עברי כדי שיהיה בידו לשלם את חובותיו, כך עלינו לדעת שאף בידנו חובות מרובים כלפי הקב"ה ומחובתנו לשלם לו עליהם.

הקב"ה מעניק לנו מתנות לרוב; חיים טובים, פרנסה ברוכה, בריאות איתנה, אשה וילדים, ואלו הם חובות שהאדם צריך להחזיר להקב"ה ולשלם לו על אחת מיני אלף מאותן טובות, ומחובתנו להודות לו עליהם ולא להיות כפוי טובה ולהתעלם מהן.

וכיצד היא דרך ההודאה לה' יתברך? כיצד משלמים על אותם טובות הנאה?

התשובה היא, על ידי שהאדם יהיה עבד נאמן לבוראו, וכמאמר הכתוב (ויקרא כה, נה) "כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים". וכשהוא מוסר נפשו לכבוד ה' יתברך ועמל בתורתו הקדושה וטורח בקיום המצוות, הרי שהוא עבד נרצע לאדונו ובכך משלם הוא לה' יתברך מקצת מן הטובות שהעניק לו.

ואלה המשפטים שמבקשת התורה מבני ישראל, "כי תקנה עבד עברי" כאותו עבד הנתן כל כולו לאדונו - כך כל אדם יבטל עצמו ודעתו לפני ה' יתברך ויפקיר את רצונותיו האישיים לכבודו ויהיה לו לעבד עולם העושה את רצונו ומקיים את דברו בלבב שלם.

והרוצה להיות עבד נאמן לה' יתברך, עליו להאמין בו בכל לב ולבטוח בו, ולדעת שכל הקורות אותו וכל אשר עובר עליו בין לטוב ובין לרע הכל בהשגחה פרטית ומדוקדקת מאת הבורא עולם, ואל לא לחפש כל מיני סיבות למצבו ולנסות להבין מדוע ולמה קרה לו כדבר הזה, אלא עליו לילך בעיניים עצומות אחר הבורא יתברך ויבטח בשם ה' וישען על א-לוהיו. כי נסתרות דרכי ה' מאיתנו, ואסור לו לאדם להתיימר ולנסות להבין את דעת עליון ולמצוא טעם וסיבה לכל העובר על ראשו, אלא ילך בביטחון עם הקב"ה ויסמוך עליו כעבד נאמן הצועד אחר אדונו באש ובמים.

ודבר זה למדתי מהשם שניתן למנהיג ישראל משה רבינו ע"ה וכן ראובן בכור ישראל. אם נתבונן נראה שבכל השמות שניתנו לשבטים הקדושים, קודם התורה אומרת את הסיבה לשם שניתן ואח"כ אומרת את השם, ואילו במשה רבינו ע"ה קודם ניתן לו השם ואח"כ הסיבה "ותקרא שמו משה כי מן

דברי הנמים

פרפראות לפרשה משולחנם של חכמי התורה

הסגולה של הביבי סיטר

"ועבדתם את ה' אלוהיכם וברך את לחמך ואת מימך והסרותי מחלה מקרבך" (שמות כג, כה)

כשהייתי במכסיקו, סיפר הצדיק רבי יעקב גלינסקי זצ"ל, נתבקשתי לדבר על מעלת התפילה בציבור. רבים ממהרים לעסקיהם, מתפללים בביתם בחטף בבוקר, ובפיזור נפש בערב. ואינם זוכרים דברי הגמרא (ברכות כא, ב) שההבדל בין מי שמתפלל ביחיד למתפללים בצבור הוא כהבדל בין מי שלא התפלל לעומת המתפלל!

פתחתי בסיפור ששמעתי בשעתו. בעירות בפולניה היו הבתים בני קומה אחת. החנות בחזית הבית והמגורים בירכתינו. בני הזוג טרודים היו בחנות, והמשרתת הגויה טפלה בילדים הרכים. בני הזוג משרתים את הקונים, ומירכתי הבית נשמע קול בכיו של התינוק. אבל המשרתת עמו!

הבכי הולך ומתגבר, הופך ליבבות חנוקות, ולב האם ניתר, נפשה יוצאת: מה קורה שם, מדוע הוא בוכה כל כך, מה מציק לו? המשרתת מסורה. ודאי החליפה והאכילה, מדוע אינו נרגע?!

"אני חייבת לראות מה קורה שם", אמרה לבעלה ומיהרה אל הדירה. ראתה את המשרתת מונענת במרץ את העריסה בפרצוף מיוסר ומיואש. גם היא אינה מבינה מה קרה.

האם חופזת ליטול את העולל ונעצרת בתימהון: הוא עטוף בטליתו של האב, וארוז ברצועות התפילין!

"מה זה" תמחה. והמשרתת המסכנה הסבירה: "הוא בכה ובכה ולא נרגע, שום דבר לא עזר. ואז זכרתי שבעל הבית משתמש בסגולה. בהשכמת הבוקר הוא מסדר את החנות, ואז נכנס לחדר ומתעטף ביריעה הזו ומסובב סביבו את הרצועות, ושוקע בכורסה לשעה של מנוחה ומרגוע. ניסיתי את הסגולה, והיא לא עזרה..."

צחקו, צחקו ואמרו: "אבל גם בציבור מתפללים כך, בהיסח הדעת". צריך שנדע: כיום, מסוכן לעבור כביש. כה הרבה מכוניות פרטיות. גם בהן, סוגים שונים, ספרו לי שיש שעולות פי עשר ויותר מהאחרות. למה, מה ההבדל? בראש ובראשונה, בחוזק המנוע. באיזו מהירות ניתן לנסוע, ואיך המכונית סוחבת בעליה, ובדרך קשה. רק עשירים מסוגלים לרכוש את מכוניות היוקרה. אבל מטוס פרטי, יש רק לעשירים מופלגים.

ואחד כמוני? אחד כמוני, נוסע בתחבורה ציבורית. אין ביכולתי לרכוש רכב, ולא להחזיקו. מי מדבר על מטוס פרטי. כשאני צריך, אני עולה לאוטובוס במחיר סמלי, או רוכש כרטיס בחברת התעופה.

זה שאנו אומרים בתפילת נשמת כל חי "בפי ישרים תתהלל ובדברי צדיקים תתברך".

מי שהוא ישר, וצדיק אשיריו. עשיר הוא, יכול להלל ולברך ביחידות, כנוסע ברכב פרטי מפואר "ובלשון חסידים תתרום" כמטוס מנהלים. אבל אני זקוק לתחבורה הציבורית "במקהלות רבבות עמך בית ישראל", איתם יחד תעלה גם תפילתי!

וזהו שנאמר: "ועבדתם את ה' אלוהיכם, וברך את לחמך ואת מימך והסרותי מחלה מקרבך". פתח בלשון רבים וסיים בלשון יחיד?

כן, כי לכל אחד בקשתו. האחד מבקש שיפתחו לו שערי פרנסה, השני שערי רפואה. האחד זקוק לשלום בית והאחד לנחת מהצאצאים. וכל אחד אכן יפעל ויפתחו לו שערי הצלחה. אימתי? כאשר תעבדו את ה' ברבים, בעבודה שבלב - זו תפילה.

במסילת נערה

שבבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ואהבת לרעך כמוך

"אם כסף תלוה את עמי את העני עמך" (שמות כב, כד)

כיצד יכול האדם להרגיש באמת את כאבו של השני ולחוש לעזרתו ולתמוך בו בעת צרה?

התשובה היא רק אם יחוש וירגיש שצרתו של השני הינה צרתו הפרטית וכאלו הוא עצמו נמצא באותה בעיה.

זהו שנאמר "אם כסף תלוה את עמי את העני עמך", כותב רש"י הוא מסתכל בעצמך כאילו אתה עני, עד כאן. כי לעולם אין יכולת לאדם להרגיש את צערו של השני ולחוש את כאבו באמת, אלא אם כן ישים את עצמו במקומו ויחשוב באמת ובתמים שכאבו של חברו הוא כאבו האישי.

ובאמת שחשתי דבר זה על בשרי, כאשר אדמו"ר ידוע ומפורסם בארץ, הגיע להתארח בצרפת לערוך את שולחנו הטהור שם ובמסרת עריכת מגבית לטובת מוסדותיו הקדושים.

כהכנה לערב הגדול הודבקו מודעות ענק ברחובות קריה, אשר בישרו על בואו של הצדיק וקראו להמונים לבוא ליטול חלק בערב מיוחד זה.

בין האמורים לשאת את דבריהם ולסייע לאדמו"ר שליט"א במגבית, נרשם גם שמי. והנה זמן קצר קודם האירוע התקשרו אלי וביקשו שלא אגיע משום שהציבור לא נענה להזמנה, ייתכן משום שלא עשו די פרסום ובאלם הענק יש נוכחות מועטת מאוד של אנשים, כך שאין טעם לבוא ולדרוש בפני ציבור כה מצומצם.

בתחילה חשבתי להימנע מלבוא, ויצאתי מן המכונית במטרה לשוב לביתי. אולם באותם רגעים עשיתי חשבון נפש ואמרת לעצמי לו האירוע הזה היה אירוע פרטי שלי, והנני עומד ומצפה בכליון עינים לבואו של הקהל, ומשום מה הוא בושש מלהגיע, אין ספק שהייתי בוש ונכלם, והייתי לכל הפחות מעוניין שיבואו רבנים ויישבו ליצדי. אם כן מדוע כאן נמנע אני מלהגיע, הרי ודאי שבמצב הנוכחי נגרמים לאדמו"ר צער ועוגמת נפש לא מבוטלים, ומדוע שלא אלך לעודדו ולחזקו?!

וממחשבה זו תיכף עברתי למעשה, שבתי על עקבותיי והחשתי פעמי לאולם הכינוס. וברוך ה' הייתה סייעתא דשמיא גדולה ביותר. אמנם הציבור לא הופיע בהמוניו כפי שציפנו, אולם נשאתי בפני הנוכחים המועטים דברי חיזוק וחיממתי את ליבם במעלת החזקת התורה, ובחסידי שמים זכינו לאסוף סכום נאה ומכובד להחזקת מוסדותיו של האדמו"ר.

בראשונה תרמתי אני סכום מכובד, ואף שאר הנוכחים הלכו בעקבותיי. וכך חזרתי לביתי שמח וטוב לב על החסד שזכיתי לעשות באותו ערב. וכמוכן שזיכוני משמים לכך רק מפני ששמתי עצמי במקומו של האדמו"ר וחשבתי כיצד הייתי אני מרגיש לו הייתי שרוי במצב מביך שכזה. וזה מה שהובא לעיל (בדברי רש"י) "את העני עמך" - הווי מסתכל בעצמך כאילו אתה העני. כי רק בדרך זו יש יכולת באדם להבין את כאבו של הזולת וממילא יש בכוחו לסייע לו בסיוע ישיר בו ממש.

נצור לשונך

נעשה להם כהיתר

אמרו חז"ל: "על שלש עבירות נפרעין מן האדם בעולם הזה ואין לו חלק לעולם הבא. ואלו הן, עבודה זרה וגילוי עריות ושפיכות דמים, ולשון הרע כנגד כולן".

ופירושו הראשונים שהכוונה על אלו שהורגלו בעוון זה בתמידות, ואין מקבלים על עצמם להישמר ממנו, מפני שנעשה הדבר אצלם כהיתר.

מז האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מי זוכה להיקרא עבד ה'?

"אהבתי את אדני את אשתי ואת בני לא אצא חפשי"
(שמות כא, ה)

הכתוב מדבר על עבד הנאמן לבוראו העומד ומכריז בקול רם "אהבתי את אדני" הכוונה להקב"ה, "את אשתי" - זו התורה הקדושה, "ואת בני" - שהן המצוות והמעשים הטובים, ולכן "לא אצא חפשי" - מבקש אני להידבק באדוני ולא להיפרד ממנו לעולם.

רק מי שיתנהג כך יזכה לקבל את התואר הנכסף "עבד נרצע לאדוניו", והקב"ה מבשר לו ומבטיח לו "ועבדו לעולם". אותו אדם יהא לעבד עולם בעולם הזה ובעולם הבא, וכשם שזכה לשרת את הבורא יתברך בנאמנות בעולם הזה - כך יזכה לעולם שכולו טוב.

תמיד עומדות נגד עיני דמויותיהם הקדושות של מורי ורבותי הצדיקים רבנו שמואל לאפי"ן זצ"ל, ומורי ורבי הצדיק הרב קאופמן שייבדל לחיים טובים, אשר גם בעת זקנותם, כל עסקם ושיחתם בתורה הקדושה היה מתוך עמל וביגיעה גדולה, כדברי חז"ל "זקן יושב בישיבה", וכל עסקם בתורה היה בשמחה עצומה ובזריזות כאילו הם נערים צעירים לימים.

לעולם לא ראיתי אצלם רפיון כלשהו בתורה או מושג של עצלות ועייפות, כי ידעו שאם מתחילים ללמוד ברפיון לבסוף מגיעים לביטול תורה ואז האסון הוא גדול. הנה יעקב אבינו ע"ה שהיה עמוד התורה - לעת זקנתו בקש מעט לישיב בשלוח, כלומר הוא רצה ללמוד תורה בפחות עמל ומתוך נחת וכבר תבע אותו הקב"ה על כך וקפץ עליו רוגזו של יוסף כי ביחס לגודל רום מעלתו נחשב לו הדבר כרפיון בתורה ולכן נענש. מכאן ילמד האדם עד כמה צריך האדם להתרחק מן הרפיון ולהישמר מן העצלות בלימוד התורה ובקיום המצוות. זכורני שלמד אצלנו אברך יקר שלעיתים קרובות היה מגיע באיחור לכולל, שאלתי אותו לפרש האיחור והוא ענה לעומתי "פשוט רציתי מעט לנוח... ידעתי שינכו לי מהמלגה החודשית הקבועה, אך חפצתי לנוח".

ומה עלה בסופו? הוא עזב לגמרי את עסק התורה ויצא לעבוד. ועל אף שבתחילה היה מתמיד גדול אולם כיון שרפו ידיו מן התורה וביקש לו את המנוחה ואת השלווה - הרי שלבסוף פרש מעסק התורה וכיום עובד הוא בעבודה פשוטה, ולצערי אף פרנסתו אינה מצויה לו ברווח. ואמנם עתה הוא מתחרט על מעשיו, אך את הנעשה אין להשיב כי כיון שעזב את ספסל הלימודים קשה לו לשוב. וכבר אמרו חז"ל "אם תעזבני יום יומיים אעזבך".

ועלינו לזכור כי אם רפיון בתורה מביא את עמלק להילחם בנו - הרי שביטול תורה של ממש מביא לעונש קשה ומר והוא חורבן בית מקדשנו (כמובא בנדרים פא, א) והאחד קשור בשני כי כשמתחילים להרפות ידיים בתורה לבסוף מגיעים לביטולה הגמור רח"ל.

אולם מי שהוא עבד נאמן לאדונו אינו מתעצל במלאכתו ואינו מתרפה בתפקידו ועומד הוא לשרת את אדונו בשמחה בזריזות ובחפץ לב. וזהו שנאמר במשה רבינו ע"ה (יהושע א, ב) "משה עבדי מת" גם כשהוא מת עדין הוא עבדי הנאמן כי גם בעולם האמת עומד הוא ומשרת לפני ה' יתברך. ויהי רצון שזוכה להיות עבדים נאמנים לה' יתברך העושים את רצונו באהבה ובשמחה וכן בחפץ לב, אמן ואמן.

פניני הפרשה

פנינים קצרים מפרשת השבוע

לא בכל מקום עושים פשרה

"ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" (שמות כא, א)

פרשה זו מתחילה בדינים הנוגעים בין אדם לחברו, דיני נזיקין, חבלות, שומרים וכו'. נשאלת השאלה, מדוע סידר מרן הבית יוסף את ארבעת חלקי שולחנו הטהור כך שחלק 'חושן משפט' הוא לאחרונה, הלא היה מהראוי לסדרו לראשון מארבע חלקי השלחן ערוך, כי הרי כן הוא הסדר בתורתנו הקדושה, כי מיד אחר קבלת התורה פותח "ואלה המשפטים".

תירוץ נפלא מובא בספר 'זכור ימות עולם' בשם האדמו"ר מסאטמור זצ"ל, שהב"י סידר כן בכוונה עמוקה, כי בשו"ע חושן משפט בתחילת הלכות דיני פוסק "מצוה לומר לבעלי דינים בתחילה, הדין אתם רוצים או הפשרה? וכל בית דין שעושה פשרה הרי זה משובח".

"על כן הבית יוסף שיכל את ידיו וסידר חלק חושן משפט במקום הרביעי של ארבע חלקי שו"ע, כי אילו היה מסדרו בחלק הראשון היו טועים וחושבים שבכל ד' חלקי שו"ע מצוה לפשר.

"אבל לא כן הדבר, כי בכל דיני השו"ע אי אפשר לפשר. אין פשרות, אין ויתורים. כי כל הדינים קשורים למצוות התורה, ובקיום המצוות אין מקום לפשרות רק צריך לקיימם כאשר קבעו חז"ל והפוסקים כיתב שלא תמוט. אבל בחלק חושן משפט בדינים שבין אדם לחברו, בענייני כספים - בזה יכול האדם לוותר ולהתפשר, אדרבה מצוה להתפשר בכדי להימנע ממהלוקות".

ומי ישלם על ביטול תורה?

"אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה רק שבתו יתן ורפא ירפא"
(שמות כא, יט)

הקשה בספר 'כרם הצבי', שהרי אמנם אותו מזיק משלם נזק, צער, ריפוי, שבת ובושת, אולם ישנו גם ביטול תורה שגרם לאדם הנזק, ואותו מי ישלם? ועל תפילתו מי יכפר?

ותירץ שבאמת עוון ביטול תורת הנזק נופל על המזיק, אך כל זה דוקא אם הנזק היה עוסק לפני ההיזק בתורה, וכן גם לאחר שהחלים חוזר לעסוק בתורה כמנהגו. אבל כאשר הנזק "יקום והתהלך בחוץ" - לא די לו שאינו מיצר על זמנו שהלך לבטלה, אלא מבלה בחוץ, הרי מוכיח הוא בזה שהמזיק לא גרם לו כלל לביטול תורה, ולכן - וניקה המכה היינו מביטול תורה, "רק שבתו יתן ורפא ירפא".

שכרו הרוחני של החמור

"לכלב תשליכון אותו" (שמות כב, ל)

הנה, צריך להתבונן על השכר שקיבלו הכלב והחמור לדורי דורות. הכלב שלא נבח במצרים זכה להבטחה שישליכו לפניו את העצמות, ואילו החמור שנשא את העם בצאתו ממצרים אל המדבר, זכה שבו מקיימים את מצוות פטר חמור. ובאמת מדוע הכלב קיבל שכר גשמי של עצמות, ואילו החמור זכה להרבה יותר מכך, שבאמצעותו מקיימים מצוה?

לימוד גדול מבאר הגר"י זילברשטיין שליט"א ב'עלינו לשבח', שההבדל נעוץ בכך שהכלב היה פסימי; הוא רק לא נבח, אבל החמור עשה פעולה של ממש למען עם ישראל, בנושאו אותם על גבו, ולכן הוא זכה לשכר הרבה יותר גדול.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע: "כה אמר ה' השמים כסאי" (ישעי' סו)

הקשר לפרשה: ראש חודש אדר א' שחל בשבת זו, ובסוף הפטרה מביא הנביא שבכל ראש חודש היו עולים עם ישראל לבית המקדש להשתחוות לפני ה'.

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה"
לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

את הסיפור הבא, על קדושתו של הצדיק רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, סיפר הצדיק רבי משה אהרן פינטו זיע"א. וכך הוא סיפר:

"שלחתי את אשתי לעיר קזבלנקה (דאר לבדא) בה שכרנו דירת מגורים, ושם הנחנו נר נשמה כדי להדליקו לעילוי נשמת אבי הצדיק רבי חיים פינטו הקטן זיע"א. אשתי היתה מדליקה את הנר, והוא נשאר לדלוק חמשה ימים רצופים". שבוע ימים לפני ראש השנה, רצתה הרבנית לשוב לעיר אסווריא, מה גם שבאותו זמן התקיימה באסווריא ההילולא של הצדיק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א. ומה עושים? היא נתנה איפוא את מפתחות הבית בקזבלנקה לאחיה מסעוד, כדי שהוא יבוא תמיד להדליק את הנר לעילוי נשמת הצדיק.

הדוד ר' מסעוד היה גר במארקש, פרנסתו היתה ממסחר שבו היה עוסק, רוכש סחורות רבות ואתם היה משווק לחנויות. הוא היה נוסע תמיד במשאית בקו מארקש - קזבלנקה, ולכן ידעה אחותו, הרבנית של רבי משה אהרן, כי הוא יוכל למלא את מקומה ולהדליק את הנר ברציפות, לעילוי נשמת הצדיק רבי חיים הקטן.

"יום אחד כשהגיע לבית בקזבלנקה כדי להדליק את הנר, הוא נזכר לפתע שהוא שכח לקחת את התיק של הכסף מתוך המשאית. הוא פחד מאוד שמא מישהו פרץ לתוך המשאית ונטל עמו את הכסף הרב, שכן בתיק הזה היה סכום כסף גדול של שלוש וחצי מליון פראנק..."

"ולמרות זאת מסעוד לא זנח את המצוה. הוא הדליק את הנר, והתפלל בזכות הצדיק ואמר: 'רבי חיים פינטו, אני מבקש שבזכותך ה' ישמור לי את השקית בזכות המצוה הזאת'. לאחר מכן יצא מיד החוצה אל המשאית". "בהגיעו אל המשאית, ראה לתדהמתו אדם גוי היושב ליד ההגה כשבידו התיק עם הכסף. מסעוד שאל אותו: 'מה מעשיך כאן?' וכך השיב לו הגוי 'פרצתי לתוך המשאית כדי לגנוב, אבל באותו רגע שבו לקחתי את התיק הרגשתי שאני נדבקתי לכסא מבלי יכולת לזוז אנה ואנה, ולכן אני לא יכול לזוז ממקומי ולעזוב את המשאית. ותדע שלא לקחתי כלום מהכסף".

ר' מסעוד ביקש ממנו להחזיר לו את התיק ולצאת מהמשאית. משהחזיר את התיק יכל לצאת מהמשאית, וכך כל הכסף נשאר בשלמותו אצל מסעוד. והנה, כל מי שיקרא את הסיפור הזה, ירגיש מיד מיהו זה ששמר על הכסף, כמו שכתוב (תהילים קכ"א, ד) 'הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל'. כשאדם ישן מי ששומר עליו שלא ימות, ואם כן, כשאותו אדם פרץ לתוך המשאית שמר הקב"ה על הכסף השייך לאדון מסעוד בזכות הצדיק, עד שאותו פורץ "נתקע" במשאית ולא יכל לצאת ממנה. ואפשר שרבי חיים עצמו היה בתוך המשאית כדי לשמור על הכסף. וזהו שאמרו גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם. [ספר "שנות חיים"]

זכור לטוב

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

של המדינה וראיתי את הראש שהוא רוכב על סוס חשוב מאד, והיו עמו כל גדולי אותו המקום. וראה הראש תינוקת אחת בת ישראל מוכת שחין ומושלכת באשפה, כיון שראה אותה הראש מיד ירד הראש מן הסוס והשתחוה לה. מיד כעסו עליו כל השרים הגדולים ואמרו לו, לזאת הבזויה אתה משתחוה? מיד אמר להם אל ירע לכם בעיניכם שכל גדולי מלכות של עכו"ם עתידין להשתחוות להם, שנאמר (ישעיה מ"ט) "כה אמר ה' גואל ישראל קדושו לבזה נפש למתעב גוי לעבד מושלים מלכים יראו וקמו שרים וישתחוו למען ה' אשר נאמן קדוש ישראל ויבחרך", ואומר (שם) ס"א) "ונודע בגוים זרעם וצאצאיהם בתוך העמים כל רואיהם יכירו כי הם זרע ברך ה'".

רבי שמעון בן יוחאי אומר; מאי דכתיב (קהלת ז) "החכמה תעזו לחכם מעשרה שליטים אשר היו בעיר", וכי עשרה שליטים הם בעיר והלא אין בעיר אלא שליט אחד, ומה תלמוד לומר מעשרה שליטים? אלא כל תלמיד חכם שהוא קורא ושונה ועוסק בתורה לשם שמים ועושה תשובה ומעשים טובים, הוא ניצול מן עשרה דברים קשים המחייבים את האדם.

ואלו הן; שתי עינים, שתי אזנים, שתי ידיים, שתי רגלים, ופיו וגופו.

עיניו שהוא רואה בהם ממון שאינו שלו, שכן שנו חכמים במשנה "אל תתן עיניך בממון שאינו שלך", שהן שוקעות בארץ אפילו אם הם בשערי ריקע.

שתי אזנים שהוא שומע בהן דברים בטלים, שכן שנו חכמים במשנה "אל תשמיע לאזניך דברים בטלים", מפני שהן נכונין תחלה קודם לשאר אברים. שתי ידיים ושתי רגלים שהוא הולך וגונב וגוזל וחומס בהן, שכן שנו חכמים "לעולם יהא אדם הולך אל בית המדרש ויהא קורא ושונה, ויעשה בידו צדקות כל ימיו ויהיה מאכיל לרעבים ויהיה משקה הצמאים ויהיה מלביש ערומים וילך ויפדה שבויים, ואפילו אם אדם עושה כל זאת - אינו מספיק להבל היוצא מפיו אפילו שעה אחת, שנאמר (קהלת ו) "כל עמל האדם לפיהו". ופיו וגופו שהוא חוטא בהם.

בוא וראה ולמד מדרכיו של משה רבינו ע"ה שנאמר (שמות י"ז) "וידי משה כבדים ויקחו אבן ושימו תחתיו וישב עליה". וכי לא היה לו למשה רבינו כר וכסת שישב עליה? אלא אמר משה בדעתו הואיל וישראל שרויין בצער - אף אני אהיה עמהם בצער. מכאן אמרו אשרי למי שהוא מצער את עצמו עם הצבור שנותנין לו שכר הרבה מן השמים בשביל כך.

אשרי למי ששם את עצמו כשור לעול וכחמור למשא וכפרה החורשת בשדה, שנאמר (ישעיה ל"ב) "אשריכם זורעי על כל מים", מהו על כל מים? זו דברי תורה המשולה למים, ואם קרא אדם תורה - יקרא גם נביאים, ואם קרא נביאים - יקרא גם כתובים, אם קרא כתובים - ישנה גם משנה הלכות מדרש ואגדות וירבה בישיבה וימעט בסחורה, אז מיד שורה עליו רוח הקודש והרי הוא בן העולם הבא, שנאמר (שמואל ב, כג) "רוח ה' דבר בי ומלתי על לשוני. באותה שעה אומר לו הקב"ה; העולם הזה והעוה"ב, שלי ושלך הם. בית המקדש שלי ושלך הוא וכו'. לכך כתיב מיד בתריה (שם) "אמר א-להי ישראל לי דבר צור ישראל מושל באדם צדיק מושל יראת א-להים".

אמר דוד המלך; אני אגיד גדולתו וגבורתו ומלכותו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, שבכל יום ויום אדם נוצר ובכל יום ויום אדם נולד ובכל יום אדם חי ובכל יום ויום אדם מת ובכל יום ויום רוחו של אדם ניטלת ממנו ונתנה לבעל הפיקדון, ובכל יום ויום מכלכלין את האדם כתינוק היונק משדי אמו והכל כפרי מעשיו.

פעם אחת היו רבותינו יושבים בבית המדרש ואומרים אליהו מהיכן בא? יש מהם היו אומרים שהוא בא מזרעה של רחל, ויש מהן היו אומרים שהוא בא משבט גד, ויש מהן היו אומרים שהוא בא מזרעה של לאה. ועד שהם היו יושבין ועוסקים בכך, בא אליהו זכרונו לטובה ולברכה ועמד לפניהם, ואמר להם רבותינו מפני מה אתם מצטערים על זה? אין אני בא אלא מזרעה של רחל.

אמר רבי יוסי, פעם אחת הייתי מהלך בכרך גדול

מעוניין לזכות את הרבים ולהפיץ את הערוך "פחד דוד" באזור מגוריך?

פנה עוד היום ע"י שליחת מייל ל:
mld@hpinto.org.il

ותזכה בברכת הצדיק
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

לקבלת דבר תורה יומי

מאת מורנו ורבנו

כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ניתן לשלוח הודעה

אנגלית +972587929003 • צרפתית +16467853001
ספרדית +972585207103 • עברית +541141715555

שמעו וראו מי טוב ר' - מודעה רבה לאורייתא

בסייעתא דשמיא מעתה ניתן להאזין לשיעורי מורנו ורבנו כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א - בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית

באתר קול הרשון ובמספר ישיר 0733-718-144

בקרוב יהיה ניתן לקבל חוברת קטלוג מפורט, כל שיעור עם מספר ישיר, ניתן לקבלו במייל: mld@hpinto.org.il

מסודר לפי פרשות השבוע, חגים ונושאים שונים.

שמעו ותחי נפשכם